

О. А. Пономарьова
Уманський державний
педагогічний університет
імені Павла Тичини

ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У сучасній освітній системі, слідуючи за практикою Європейських країн, змінюється сформоване співвідношення аудиторних занять і самостійної роботи в сторону збільшення кількості годин, які виділяються на самостійне опрацювання студентами навчального матеріалу. Таким чином, все більшої актуальності набуває проблема організації позааудиторної роботи студентів, адже саме така діяльність є запорукою поліпшення якості підготовки майбутніх фахівців.

Самостійна робота студентів – це специфічний вид навчання, головною метою якого є формування самостійності суб'єкта, що вчиться, формування його вмінь, знань і навичок; здійснюється безпосередньо через зміст і методи всіх видів навчальних занять [2]. Позааудиторна робота включає в себе: опрацювання літератури, конспектування, реферування, складання плану тексту; підготовку доповіді, публічного виступу, презентації; складання таблиць, схем, кросвордів; розв'язання ситуаційних завдань тощо.

Одним із найдоступніших, але водночас трудомістких видів самостійної роботи студентів за обсягом і часом, є читання автентичної літератури англійською мовою за фахом, що охоплює низку типів навчальної діяльності та сприяє формуванню цілого ряду компетенцій, включаючи загальнопрофесійні та міжкультурні. Цей вид роботи передбачає також складання посторінкового списку незнайомих лексичних одиниць і словника термінів, складання резюме прочитаного з використанням стійких виразів і кліше, характерних для наукового чи художнього стилю викладу, виконання

граматичних завдань і, як результат, оформлення виконаної роботи у вигляді проекту.

Суттєве значення при організації позааудиторного читання має змістовий бік матеріалів. Важливим є не лише те, аби студенти прочитали значний обсяг текстів англійською мовою, а й отримали задоволення від прочитаного. Саме тому студентам варто дозволити обирати книгу в залежності від їхніх інтересів, рівня підготовки. Якщо книга виявляється занадто складною чи нецікавою, варто запропонувати студенту взяти іншу, щоб не демотивувати його.

Важливим видом самостійної роботи є підготовка до різного роду дискусій, круглих столів, конференцій, яка передбачає пошук, аналіз і редагування інформації щодо заявленої теми, підготовка монологічного висловлювання і питань для підтримки обговорення.

Однією з все більш популярних педагогічних технологій, що застосовуються в освітньому процесі, є також метод проектів. Завдяки самоорганізації і самонавчанню студентів у процесі створення кінцевого продукту або рішення реальної життєвої проблеми, метод значно знижує залежність студентів від викладача [1, с. 34].

До причин низької ефективності самостійної роботи в навчальному процесі можна віднести: нечіткість постановки завдань і критеріїв оцінки, відсутність методичних вказівок або інструкцій виконання завдань, консультаційної допомоги з боку викладача, індивідуального або диференційованого підходу, а також відсутність мотивації, навичок самостійної роботи, вмінь планувати свою роботу.

Література

1. Драничникова Н. А. Иностраный язык, социальная ситуация и метод проектов / Н. А. Драничникова, Н. А. Крашенинникова // Проблемы прикладной лингвистики: сборник статей Международной научно-практической конференции. – Пенза: Приволжский Дом знаний, 2009. – С.33–35.

2. Методика викладання у вищій школі: навч. посібник / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьева, Г. І. Матукова. – Київ: КНТ, 2014. – 262 с.